

Organ Związku Pracowników Poczt, Telegrafów i Telefonów Rzeczyposp. Polskiej

MIESIĘCZNIK Kom. Red.: Cz. Tykwiński, J. Piasecka, L. Matuszewski, Al. Makutynowicz, K. Siłowski. NAKŁAD 20.000 EGZ.

Nadesłanych rękopisów nie zwraca się. Każdy relopis powinien być opatrzony w podpis i dokładny adres wysyłającego.

Adres Redakcji i Administracji:
Warszawa, Bednarska 25.
Telefon Nr. 624-29.

Konto P. K. O.: Zarządu Głównego — 2375.
Referatu Budowy Uzdrawisk — 1404B.
Prenumerata 1 zł. kwartalnie.

CENY OGŁOSZEŃ: 1 kol. 450 zł., 1/2 kol. 225 zł., 1/4 kol. 115 zł., 1/8 kol. 60 zł. Wiersz 1 milimetry, jednoszpaltowy lub jego miejsce za tekstem 60 gr. Fantazyjne, tabele, oraz zastrzeżenie miejsca w tekście — 50% drożej. Szerokość kolumny 3 spalty.

TREŚĆ: W hołdzie Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej. — Sprawa uposażeń pracowników pocztowych w Sejmie i Senacie. — Wdzięczność agentów pocztowych dla p. Ministra P. i T. — Przegład preliminarza budżetowego M. P. i T. — Oficjalna Komisja dla spraw uposażeniowych. — Łódź domaga się dodatku wielkomięskiego. — Przywrócenie dodatków rodzinnych jedynym z czołowych zadań Polsk. — List. — Analiza przepisów służbowych. — Od Bałtyku po Karpaty. — Związki dom wypoczynkowy w Krynicy. — Oświadczenia. — Komunikat organizacyjny. — Zamiast życzeń. — Zamiany. — Podziękowania. — Z żałobnej karty. — Ogłoszenia.

Sprawa uposażeń pracowników pocztowych w Sejmie i Senacie

Sprawa uposażeń i warunków służby pracowników Polskiej Poczty Telegrafu i Telefonu nareszcie zaczyna w właściwym stopniu poruszać opinię publiczną i zdobywać sobie wagę zagadnienia, wymagającego poważnych rozważań.

Gdy jeszcze przed kilku laty jedynym głosem zwracającym uwagę na konieczność zrewizowania tej sprawy był nasz organ związkowy „Poczta”, występujący wówczas niejako w roli przysłowiowego głosu wołającego na puszczy, — z biegiem czasu głos ten, przy odpowiednich poczynaniach Związku, wzbudził coraz szersze echa, tak w prasie polskiej jak też i w ośrodkach dyspozycyjnych Państwa — Rządzie, Sejmie i Senacie.

Wystarczy porównać sam przebieg uchwalania budżetu M. P. i T. w ciągu tylko kilku ostatnich lat, aby znaleźć potwierdzenie faktu, że zagadnienie uposażeń i warunków służby pracowników pocztowo i telekomunikacyjnych rzeczywiście wykazuje tę pomyślną ewolucję. O ile bowiem, jeszcze przed kilkoma laty, sprawozdania o budżecie M. P. i T., tak w Sejmie jak i w Senacie, nie wzbudzały żywszego zainteresowania, zwłaszcza w dziedzinie warunków egzystencji i warunków pracy funkcjonariuszów pocztowo-telekomunikacyjnych, o tyle teraz poświęca się tym sprawom szczególną uwagę.

Tego rodzaju najbardziej spojrzanie na potrzeby pracownicze zapoczątkował w Sejmie 2 lata temu poseł Dublasiewicz, który zgłoszwszy się do dyskusji nad sprawozdaniem o budżecie Ministerstwa Poczt

i Telegrafów, w wyczerpującym przemówieniu przedstawił wobec Rządu i Sejmu istotnie ciężkie warunki egzystencji i pracy, jakie są udziałem żywym pracownikom pocztowo-telekomunikacyjnych oraz najważniejsze dezerydaty związkowe, zmierzające do polepszenia sytuacji w zakresie uposażenia i warunków pracy.

W zeszłym roku sprawa uposażeń pracowników pocztowo-telekomunikacyjnych znalazła przy debatach budżetowych jeszcze większe podkreślenie, w obszernych przemówieniach poseł Szymańskiego, Dublasiewicza i Hermanowicza, oraz sprawodawcy — posła Gardeckiego.

Dzięki wymienionemu poruszeniu tego zagadnienia i przy znanej nam trosce Pana

W hołdzie Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej

W dniu 1-go lutego, jako w dniu Imienin Pana Prezydenta Rzeczypospolitej prof. Ignacego Mościckiego — Zarząd Główny Związku telegramem hołdowniczym złożył Najdostojniejszemu Solenizantowi uroczysty hołd, wraz z uczuciami najgłębszej czci i oddania, oraz z zapewnieniem o najlepszej woli wszystkich członków Związku ofiarnego służenia Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej.

Ministra o poprawę egzystencji pracowników, który w ten sposób został poparty w swych usiłowaniach — od dwóch lat zaznaczył się kierunek ku poprawie stopy życiowej pracowników P. T. i T. Znalazł on wyraz w zwiększonych ramach awansów, nowych dodatków służbowych, w zmniejszeniu ilości stanowisk w najniższych grupach uposażenia, (urzędniczej i niższej służby), w doprowadzeniu niższych pracowników do VI-ej grupy, w zwiększeniu ilości agencji II-go stopnia, w odłożeniu itp.

Obecnie, w czasie tegorocznych obrad w Sejmie i Senacie nad preliminarzem budżetowym M. P. i T., zainteresowanie sprawą warunków egzystencji pracowników pocztowych było jeszcze większe niż w poprzednich latach.

W czasie dyskusji w Komisji Budżetowej Sejmu poruszał to zagadnienie słowami Wagner, Pietrzak, Gdula, Zencykowski, Długosz, Zyborski i Rudnicki, oraz sprawodawca budżetu M. P. i T. poseł Sanojca. Przychytnym tu najistotniejszą treść z tych części przemówień, które dotychczas domagania się poprawy bytu pracowników.

Wstępem było przemówienie sprawozdawcy budżetu P. posła Sanojcy, który nakreśliwszy ogólny obraz ciągłego rozwoju Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu, oraz podległych Ministerstwu Poczt i Telegrafów innych instytucji, podniósł porównawczo niezmiłą dochodowość naszej instytucji, nazywając ją, w swolitymu, charakterystyczny sposób, — najlepszym dzieckiem Ministra Skarbu.

Wskazując na te świetne pieniądze wyniki eksploatacji Polskiej Poczty Telegrafu i Telefonu i uznając oszczędną gospodarkę instytucji, wskazał jednak równocześnie, że płace personelu są bardzo niskie. Poza tym, m. in. wyraził myśl przynajmniej o podwyższeniu płac dla czynności P. K. O. i za czynności na rzecz Polskiego Radia.

Jeżeli zważyć, że powyższe stwierdzenie, dotyczące skali plac pracowników pocztowych, padło z ust sprawozdawcy budżetu — jest to bardzo wiele, gdyż sprawozdawca, działając w uzgodnieniu z Przewodniczącym Komisji, staje się niejako wyrazicielem poglądów Komisji.

P. poseł Sanojca poruszył również bardzo zasadniczą sprawę, dotyczącą poddania rewizji zasady komercjalizacji naszej instytucji. Zważając na to jedynie do wybrania z dyskusji momentów dotyczących ustosunkowania się do naszych uposażeń i warunków pracy, nie będziemy zatrzymywać się narazie na tym niezwykle do nosnym zagadnieniu. Podjął je również, jako punkt wyjścia dla swego przemówienia, p. poseł Wagner, wyrażając pogląd, że Polska Poczta, Telegraf i Telefon nie powinna być instytucją dochodu dla Skarbu Państwa, lecz obracać swoje środki, na coraz większe doskonalenie się, które obecnie osiąga się drogą znacznych ofiar pracowników i to najgorzej płatnych. Jednocześnie p. poseł Wagner podniósł z uznaniem akcję M. P. i T. w sprawie budowy lokali pocztowych i mieszkań dla pracowników. Na temat tego budownictwa przemawiał również p. poseł Zyborski, podnosząc wytrzymałość pracowników pocztowych, którzy w wielu wypadkach pracują w bardzo złych warunkach lokalowych, szczególnie w agencjach pocztowych.

P. poseł Żenczykowski podkreślił z wielkim uznaniem pracę funkcyjnarów pocztowych i bardzo trudne warunki tej pracy, przy jednocześnie bardzo niskich uposażeniach. Zapewnił on do Pana Ministra Poczty i Telegrafu o podwyższeniu plac pracowników pocztowo-telekomunikacyjnych, a w pierwszym rzędzie o podwyższeniu plac agentów pocztowych i listonoszów wiejskich.

Na temat plac agentów pocztowych przemawiał również p. poseł Długosz, stwierdzając, że płace te są poniżej minimum egzystencji.

P. poseł Gdula, nawiązując do wygłoszonych już przemówień na temat ciężkiego położenia pracowników pocztowych, wskazywał na wyjątkowo duże zadłużenie pocztowych, zapytując o ilość awansów w roku bieżącym i poruszał konieczność przyznawania pracownikom pocztowym dodatków drożynianych w większych miastach i drogich miejscowościach.

P. poseł Gdula zajął się również sprawą tych pracowników, którzy swego czasu zostali przyjęci do służby z mniejszym cenizmem szkolnym niż się wymaga obecnie od nowo przyjmowanych kandydatów. P. poseł Gdula wyraził pogląd, że z tego powodu pracownicy ci nie powinni oznaczać żadnego upośledzenia w służbie.

P. poseł Pietrzak, przemawiał w sprawie wypadków zwalniania pracowników z kilkunastoletnią służbą pocztową, jako by z powodu braku pokrycia w budżecie.

P. poseł Rudnicki, członek Zarządu Głównego, Związku, w przemówieniu swoim uzasadniał:

potrzebę zwiększenia etatów pracowników umysłowych w grupie 4-ej, z 491 na 614 i w grupie V-ej, z 862 na 1106, tj. do stanu figurującego w budżecie na rok 1938/39;

— podwyższenia plac agentów pocztowych III-go stopnia, z 40 na 60 zł., II-go stopnia, z 65 na 85 zł. i I-go stopnia, z 95 na 115 złotych;

— zwiększenia dodatków za nocną służbę, z 17 na 25 gr. za godzinę dla pracowników umysłowych i z 15 na 20 gr. za godzinę dla pracowników niższych;

— zwiększenia dodatków ambulansowych, z 40 na 50 gr. za godzinę dla pracowników umysłowych i z 35 na 40 gr. oraz z 25 na 30 gr. za godzinę dla pracowników niższych;

— zwiększenia dodatków kaszowych, z 15 na 20 zł., z 10 na 15 zł. i z 7 na 10 zł. miesięcznie dla pracowników umysłowych, oraz z 7 na 10 zł. i z 5 na 7 zł. dla pracowników niższych;

— wprowadzenia dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych po 50 gr. za godzinę dla pracowników umysłowych i 35 gr. za godzinę dla pracowników niższych.

Na pokrycie wydatków z tego powodu, w kwocie 3.859.960 zł. rocznie, kol. Rudnicki proponował:

1. Zwiększenie dochodów z opłat pocztowych o 500.000 zł. przez cofnięcie „Reklame Pocztovej” przywileju 40% rewizji od taryfowych opłat pocztowych za nadawane drukii firm prywatnych;

2. Zwiększenie o 3.500.000 zł. należności P. P. T. T. za świadczenia na rzecz P. K. O.

Po szczegółowym uzasadnieniu swoich propozycji, kol. Rudnicki zakończył przemówienie złożeniem poniższych rezolucji:

Rezolucja I.

„Sejm wyraża Rząd, ażeby przy układaniu planu finansowego państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” na następny okres budżetowy przewidział potrzebne kredyty na:

1) wydatniejsze zwiększenie etatów pracowników umysłowych urzędów pocztowych i telefoniczno-telegraficznych w grupach wyższych, a w szczególności w grupach 4 i 5-tych oraz etatów pracowników niższych w grupach 6 i 7-mej.

2) wydatniejsze podwyższenie osobistego wynagrodzenia agentów pocztowych, których wynagrodzenie w agencjach sąsiedniego stopnia nie powinno być niższe od wynagrodzenia listonosza wiejskiego.

3) wydatniejsze podwyższenie pracowników umysłowych i niższym dodatków za służbę nocną i w pocztach ruchomych.

Wdzięczność agentów pocztowych dla P. Ministra P. i T.

Na ręce Zarządu Związku wpływają od agentów pocztowych liczne wyrazy podziękia Panu Ministrowi Poczty i Telegrafu za dodanie im otuchy obietnicą poprawy ich losu, wyrażoną w czasie debaty w Senacie nad budżetem Ministerstwa Poczty i Telegrafu.

t. zw. „ambulansach pocztowych”, oraz dodatków kasowych.

4) wynagrodzenia pracownika za nadliczbowe godziny pracy”.

Rezolucja II.

„Sejm wyraża Rząd, ażeby przy układaniu planu finansowego państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” na następny okres budżetowy świadczenia pocztowe na rzecz P. K. O. wyrażone zostały sumą bardziej odpowiadającą istotnej wartości tych świadczeń względnie kosztem własnym przedsiębiorstwa”.

***

Oprócz wyżej podanych głosów poselskich, domagających się poprawy bytu pracowników poczty, telegrafów i telefonów, zastał ponadto zgłoszony zbiorowy wniosek pp. posłów Koniecznego, Ratajczyka, Wydry i Kregielewskiego — następującej treści:

„Sejm wyraża Rząd:

a) do przeprowadzenia rewizji uposażeń pracowników umysłowych i niższych przedsiębiorstwa Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu i wyrównania tych uposażeń do poziomu rzeczywistych kosztów utrzymania rodziny urzędniczej względnie podurzędniczej;

b) o zatłumieniu sprawy automatycznych awansów i naprawienia szkód, jakie z ich wstrzymaniem wynikły”.

Wprawdzie wniosek ten nie uzyskał większości na plenum Sejmowej Komisji Budżetowej, jednak streszczone tu głosy poselskie, rezolucje i wnioski — świadczą, że sprawa niewłaściwego uposażenia pocztowych zajmuje co raz bardziej opinię publiczną, że znajduje co raz więcej orędowników w Sejmie i Senacie, co niewątpliwie powinno przyczynić się do szybszego zrewidowania tej sprawy przez czynniki miarodajne

***

Nie mniejszy nacisk na sprawę uposażeń pracowników pocztowo-telekomunikacyjnych został położony w czasie obrad nad budżetem M. P. i T. w Komisji Budżetowej Senatu.

Na ten temat przemawiali pp. senatorowie: Barcikowski, Malinowski, Glowacki, Budzanowski, Dobaczewski, Bisping i Wróbel oraz Wice Marszałek Senatu Dąbkowski i sprawozdawca budżetu M. P. i T., senator Przepielski

P. senator Przepielski, jako sprawozdawca budżetu M. P. i T., zilustrował całokształt działalności przedsiębiorstwa Polskiej Poczty Telegrafu i Telefonu stwierdzając, że przy rozpatrywaniu jednostek eksploatacyjnych wynika, iż w przeciągu ostatnich trzech lat wzrastała wszystkie jednostki eksploatacyjne. Ilość placówek pocztowo-telekomunikacyjnych wzrosła z 4.973 w roku 1937-ym, na 5.081 — na 1-go listopada 1938 r.

W związku z tym, w okresie od 1.XI.38, został powiększony personel o 3011 pracowników. Niezależnie, w okresie od 1.I.V. 37 do 1.VII.38, została powiększona liczba listonoszów wiejskich o 2.679 osób.

Po charakterystyzowaniu działalności M. P. i T. i jego agencji, oraz po omówieniu

*) Drugą część zdania b) dotyczy zmniejszonego posuwania się w szczeblach w obrębie grup uposażenia (Przyp. Red.).

preliminarza budżetowego na rok 1939/40, p. senator Przedpelski zwrócił się do Pana Ministra Poczty i Telegrafów, wyrażając życzenie uwzględnienia kilku postulatów, a zśród nich na pierwszym miejscu postawił postulat dążenia do poprawienia bytu pracowników pocztowych.

To postawienie na pierwszym miejscu postulatu poprawy bytu pracowników pocztowo - telekomunikacyjnych przez referenta budżetu Ministerstwa Poczty i Telegrafów w Komisji Budżetowej Senatu — ma swoją specjalną wymowę i niewątpliwie nie pozostanie bez doniosłego wpływu na tę sprawę.

Jak to już zaznaczyliśmy wyżej, również i prawie wszystkie inne przemówienia pp. senatorów akcentowały konieczność podwyższenia uposażeń pracowników Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu. Przytaczamy tu odpowiednie streszczenia tych przemówień:

P. senator Barcikowski zwracał uwagę, że z zestawienia wydatków P. P. T. wynika, iż przeciętny koszt utrzymania jednego pracownika wynosi około 2.000 złotych rocznie. Wskazywał on, że suma ta potwierdza te krytyczne głosy wśród społeczeństwa, które mówią, że personel pocztowy jest najgorzej uposażonym personelem w Państwie Polskim. Mówił również iż nie należy zapominać, że jest to personel przez ręce którego przechodzą dziennie miliony złotych i od którego wymaga się dużej pracy. W miarę więc wzrostu dochodów Polskiej Poczty, niższy i średni personel powinien być lepiej wynagradzony.

P. senator Malinowski oświadczył, że musi zwrócić uwagę na niesłychanie niskie uposażenie agentów pocztowych, z którego muszą oni jeszcze opłacać koszty mieszkania, przybory kancelaryjne, utrzymanie czystości, światła i opał. — Wyraził pytanie, z czego właściwie ci ludzie żyją i zajęł stanowisko, że uregulowanie tej sprawy jest rzeczą konieczną, gdyż zaczyna nabierać rozgłosu i może być argumentem dla agitacji przeciw państweg.

P. senator Budziszewski zwrócił uwagę na ciężkie warunki pracy funkcjonariuszów pocztowo - telekomunikacyjnych na prowincji. Wyraził spostrzeżenie, że urzędy pocztowe mieszczą się w zbyt szarych i nie są zupełnie nie odpowiednich lokalach. Podniósł, że w tych warunkach bardzo wielu pracowników pocztowych choruje na gruźlicę i że śmiertelność wśród nich jest znaczna. Na tej podstawie mówił o konieczności budowy własnych gmachów przez Ministerstwo Poczty i Telegrafów i popierał wniosek p. senatora sprawozdawcy w sprawie poprawy bytu pracowników pocztowych, apelując jednocześnie do Pana Ministra o zwrócenie uwagi na ciężkie położenie urzędników pocztowych.

P. senator Dobaczewski m. in. oznajmił, że przyłącza się do wywodów innych p. senatorów w sprawie bardzo niskich płac funkcjonariuszów pocztowych. Podobnie stanowisko zajęli pp. senatorowie Glowacki i Wróbel.

P. senator Bisping zwrócił uwagę na zdarzające się nadużycia pocztowe i wyraził zdanie, że niewątpliwie pozostaje to w związku z niesłychanie niskimi uposażeniami, skutkiem czego i ten czynnik powinien być brany pod uwagę przy rozważaniu możliwości podniesienia uposażeń pracowników pocztowych.

WYNIKI PRACY PKO

w r. 1938

IŁOŚĆ STAŁYCH
KLIENTÓW

3.633.374

SUMA WKŁADÓW

zł 1.094.000.000

LOKATY

zł 1.017.600.000

OBROTY

zł 40.000.000.000

PKO — Pewność — Zaufanie

Wreszcie bardzo plastycznie i otwarcie ujął omawianą sprawę p. Wice-Marszałek Senatu Dąbkowski, oświadczaając co następuje:

„W dyskusji nad budżetem Ministerstwa Poczty i Telegrafów, przy najbardziej pozytywnym uosunkowaniu się Senatorów do działalności tego resortu, wysunęły się na czoło dwa zasadnicze postulaty: 1) poprawy bytu pracowników pocztowych i 2) obniżenia taryf.

Uposażenie pracowników pocztowych jest istotnie rozpaczliwie niskie i tego pierwszego postulatu nie mam zamiaru zwalczać. Zadośćuczynienie słusznemu postulatowi, poprawy uposażenia pocztowych, wyklucza drugi postulat — obniżkę taryf.”

***

W czasie obrad nad preliminarzem budżetowym M. P. i T. w obu komisjach, Sejmowej i Senackiej, był osobiście obecny p. Minister Poczty i Telegrafów, inż. Emil Kałiski.

Pan Minister w obu komisjach wygłosił obszernie przemówienie, poświęcając w nim dużo uwagi sprawie egzystencji pracowników pocztowo - telekomunikacyjnych.

Poniżej przytaczamy wyjątki z przemówienia Pana Ministra, wygłoszonego w Komisji Budżetowej Senatu, dotyczące zagadnień personalnych i dalszych zamierzeń Pana Ministra, zmierzających do poprawy bytu pracowników:

„Ograniczę moje przemówienie do kilku kapitalnych zagadnień. Zaczęć od sprawy personelu. Pozwól sobie zadenotować tablice, które ilustrują stan personelu na dzień 1 listopada 1938 r. według grup uposażenia, a następnie według innych za-

śad plac. Jak wynika z pierwszej tablicy, mamy 50.238 pracowników, z których gros przypada na 7, 8 i 9 grupę uposażenia. Stanowi to razem dwadzieścia kilka tysięcy pracowników. Poza tym pracowników dziennie płatnych mamy 4.796 osób, pracowników ryczałtowo płatnych, do których należą listonosze więcej, jest 8.045, wreszcie poza tym są robotnicy teletechniczni w liczbie 2.264. Jeżeli chodzi o wyższe szczeble, to pracowników z uposażeniem powyżej 350 zł. mamy około 800. Średnio uposażenie pracowników wynosi 171 złotych. W grupie pracowników dziennie płatnych są uposażenia od 2 do 4 zł., a więc nie dochodzące do 100 zł. W grupie pracowników, płatnych miesięcznie, od kilkudziesięciu do stu kilkudziesięciu złotych, są właśnie listonosze więcej.

Tak przedstawia się stan faktyczny pracowników, płatnych z kwot administracyjnych, względnie rzeczowych — gdy chodzi o pracowników technicznych.

Specjalną grupę pracowników stanowią agenci. Są oni 3-ech stopni: agenci pierwszego stopnia, drugiego i trzeciego stopnia. Ta segregacja uzależniona jest od rozmiaru plac. Tu uposażenia są różne: agenci pierwszego stopnia pobiera 160 zł., drugiego stopnia — 120 zł. i wreszcie trzeciego stopnia — 85 zł. Z tej kwoty muszą oni opłacać mieszkanie, opał itd. Agentów, pobierających 85 zł. jest 621 na 2.830 agentów według stanu na dzień 1 listopada 1938 r. W tym samym stopniu jest płatna grupa listonoszów więcejjaki, a więc zagadnienie niskich plac jest w przedmiotowności aktualne, jeżeli chodzi o masę pracowników w grupach niżej płatnych, względnie płatnych ryczałtowo lub dziennie.

Jeżeli mimo to, personel stoi na wysokości zadania, to sądzę, że wypada mi z te-

go miejsca podziękować temu personalowi za wytrwałą i usilną pracę dla przedsiębiorstwa i Państwa, a mieć nadzieję, że nie zamieszają się na mimo wziętych warunków.

Chciałbym podkreślić jakiego rodzaju posunięcia zostały w roku ubiegłym dokonane i jakie są w toku wybiegania w tej chwili, a które mają na celu poprawę bytu pracowników, w sposób wpływający także na ich samopoczucie.

A więc w r. 1938 zaważnowaliśmy 25 proc. personalu, przy czym ten awans był traktowany nie tylko jako awans ale poprawa bytu, to znaczy awansowali nie tylko formalnie uprawieni, ale także ci, którzy zasłużyli na awans. Dążyliśmy w naszych posunięciach awansowych do możliwości praktycznego zlikwidowania najmniejszej grupy uposażeniowej tj. 10-iej, jeśli chodzi o pracowników umysłowych i 11-iej, jeśli chodzi o funkcjonariuszy niższych.

Z dniem 1 kwietnia 1938 r. wprowadziliśmy wspólnie z Mln. Skarbu szereg dodatków, skromnych, dla inżynierów i techników, monterów, kasjerów, kontrolerów i nadzorów. W r. 1937 — 38 dokonaliśmy odroczenia pracowników specjalnie zadłużonych na kwotę 3 mil. zł. We własnym zakresie działania, na podstawie przyszujących im uprawnień, zwolniliśmy pracowników pocztowych od opłat za paczki żywnościowe. W konsekwencji tego stanu rzeczy w miejscowościach droższych poprawił się budżet naszego pracownika niekiedy do wysokości kilkunastu procent. Łącznie z innymi kategoriami pracowników państwowych nasi pracownicy korzystają z przesunięcia granic wymiaru podatku specjalnego. Miało to miejsce 1 kwietnia 1938 i będzie miało miejsce również i obecnie, jeśli Parlament przyjmie. Mianowicie jedna z liczących grup pracowników będzie całkowicie zwolniona od podatku specjalnego. Poza tym dokonaliśmy całej szereg innych posunięć, które wprowadziliśmy w minimalnym stopniu, ale jednak mogą działać na stronę wydatkową budżetu naszego pracownika. W dążeniu do dalszych posunięć w tym kierunku są obecnie w toku inne prace, które również zmierzają do tego ogólnego naszego celu, jeśli nam przyświeca, a który — jestem skłonny przyjąć to zobowiązanie — będzie nam przyszłością trwałe, by w miarę możliwości podnieść wżwyż poziom życia naszego moze, jak mi pamonie mówili, najgorzej płatnego pracownika.

W tej chwili pracujemy nad przemianowaniem 25 proc. grupy sił zastępczych na pracowników kontraktowych, płatnych miesięcznie. Dalej, zarządzeniem, przemianowano pracowników posiadających 2 lata służby na pracowników 1. zw. przewidzianych, a w urzędzie uszczęśliwić pracowników posiadających powyżej 5 lat służby, na pracowników etatowych — statych, zaś robotników teletechnicznych, mających egzamin monterski i pracujących odpowiednio czas — przemianowano na kontraktowych z przysmianiem odpowiedniej grupy uposażenia.

W preliminarzu budżetowym na rok 1939/40 dokonaliśmy urealnienia etatów, podnieśliśmy etaty w grupach wżwyższych 2 i 3-ciej, ustalliliśmy zasady obsadzania stanowisk i zagady awansowe.

W tej chwili przyszytujemy awanse 22 proc. naszym pracownikom. Przy tych awansach uwzględnił się znowu większy procent w grupach niższych, przy czym uwzględniłmy specjalności tego rodzaju,

jak techników, monterów, kierowców samochodowych i rzemieślników.

Wreszcie zamierzamy uporządkować wynagrodzenia listonoszów wiejskich, ustalić pewne minimum wynagrodzenia, które zamierzamy ustalić na zł. 50, przy czym nie chcę tańc, że dzisiaj mamy listonoszów, pobierających 30 i 40 zł., gdzieś na głębokiej utor, gdzie teren jest nie duży, a ilość korespondencji do rozprawdzenia nieznaczna.

Wreszcie jeśli chodzi o agentów. Instytucja agentów pracuje na podstawie rozporządzenia z r. 1932. Jest to stosunek prywatno — prawny. Zamierzam zmienić ten stosunek, umożliwiając przejście agentów na charakter publiczno-prawny, otwierając im drogę do normalnego awansu, niezależnie od wysokości obrotów, a zależnie od lat służby. I dzisiaj jest możliwy awans agenta przez przeniesienie go do agencji wżwyższego stopnia, położonej w miejscowości bardziej ruchliwej. Taką dyspozycję otrzymał mój Dyrektorzy w terenie. Agent 3-go stopnia, jeśli ma rodzinę i dzieci, przeniesiony jest do lepszej miejscowości, chyba że sam prosi o pozostawienie go na miejscu. W każdym razie zapędzenie to nie jest tak ostro, bo uposażenie 85 zł. odnosi się do 600 agentów, a gros agentów pobiera do 120 do 165 zł.

W procentach — konkretna poprawa bytu dałaby się ująć na 10—12 procent⁴.

PRZEGLĄD PRELIMINARZA BUDŻETOWEGO M. P. I. T.

II.

Na urzędy radiotelegraficzne w rozdziale 4 preliminowano 2.129.700 zł. (1.391.840). Z sumy tej przypada:

W § 1-ym na płace — 654.000 zł. (620.650).

Wydatki na płace obliczone zostały dla następującej ilości etatów:
dla pracowników umysłowych:
w 2 gr. — 4 (1), 3 — 4 (6), # — 15 (27), 5 — 26 (18), 6 — 36 (52), 7 — 74 (35), 8 — 45 (36), 9 — 7 (10), razem 211 (185).

dla pracowników niższych:
w 6 gr. — 2 (2), 7 — 12 (12), 8 — 19 (21), 9 — 22 (13), 10 — 10 (—), ryczałtowych — (12), razem 65 (60).

Zwiększenie etatów wynosi dla pracowników umysłowych o 26, dla niższych o 5.

Zwiększenie wydatków wynosi 33.350 zł.
W § 2-im — na różne świadczenia osobowe — 192.830 zł. (109.810).

Zwiększenie 83.020 zł. przypada na: zasiłki i nagrody o 7.430 zł. na umundurowanie o 2.190 zł. na opłaty ubezpieczeniowe o 15.000 zł. na dodatki służbowe o 58.900 zł., z czego za nocne służby o 14.000 zł. i za specjalność techniczną o 44.000 zł.

Opłaty do Państw. Zakł. Emerytalnego zmniejszono o 500 zł.

W § 3-cim — na podróże i przesiedlenia — 4.000 zł. (3.000).

W § 4-ym — na środki lokomocji — 2.360 zł. (3.430).

W § 5-ym — na pomieszczenie — 79.340 zł. (55.020).

Zwiększenie o 24.320 zł. uzasadnione jest powiększeniem się ilości pomieszczeń w związku z budową centrali radiofonicznej w Wiażownej i budynku administracyjnego w Boernerowie.

Nawiązując do przemówień Pana Ministra, pragniemy na tym miejscu złożyć Mu w imieniu członków Związku gorące podziękowanie, tak za słowa uznania jakie był łaskaw wyrazić dla zasług podległego personalu, jak też i za zapowiedzi podjęcia dalszych prac, zmierzających do podciągnięcia wżwyż poziomu życia pracowników pocztowo-telekomunikacyjnych.

Zapowiedzi te — 12 procentowego awansu, — przemianowania pracowników z pięcioletnią służbą na etat stały, a z dwuletnią na etat prowizoryczny, — przemianowania części dziennie płatnych pracowników na kontraktowych, — ustalenia minimum uposażenia dla listonoszów wiejskich i wreszcie — przeniesienia agentów pocztowych na stosunek służbowy publiczno-prawny, — odbiły się szerokim echem wśród członków Związku, którzy widzą w nich stałe akcentowanie przez Pana Ministra troski o egzystencję pracowników pocztowo-telekomunikacyjnych i uwzględnianie w miarę możliwości postulatów Związku.

Pragniemy również na tym miejscu podziękować serdecznie tym pp. Posłom i Senatorom, którzy wzywają się w nader ciężką egzystencję pracowników Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu, orędowni za polepszeniem ich uposażeń i warunków służby.

W § 6-ym — na wydatki biurowe — 3.580 zł. (3.220).

W § 8-ym — na inne rozchody — 12.920 zł. (12.000).

W § 9-ym — na remont i konserwację nieruchomości — 45.540 zł. (18.490).

Zwiększenie o 27.050 zł. uzasadnione koniecznością przeprowadzenia znaczniejszych remontów.

W § 12-ym — na koszty utrzymania ruchu — 1.128.000 zł. (565.000).

Znaczne zwiększenie o 563.000 zł. uzasadnione jest rozbudową urządzeń radiotelegraficznych.

W § 14-ym — na ruchomości — 7.130 zł. (1.220).

Zwiększenie uzasadnione jest koniecznością zaopatrzenia w urządzenia biurowe nowych jednostek.

Rozchody pozostałych jednostek organizacyjnych, a więc Państwowego Instytutu Telekomunikacyjnego i Zakładu Techniki Pocztovej (rozdział 5), Głównej Składnicy Materiałów Pocztoowych i Głównej Składnicy Materiałów Teletechnicznych (rozdział 6), Izby Kontroli Rachunkowej (rozdział 7), Pocztowego Ośrodka Szkolnego (rozdział 8) i Muzeum Poczty i Telekomunikacji (rozdział 9) — preliminowano łącznie w sumie 3.971.190 zł. (3.658.300).

Z sumy tej przypada: w § 1-ym — na płace — 1.462.100 zł. (1.271.780).

Etaty w tych jednostkach przedstawiają się następująco:

dla pracowników umysłowych:
w 1 gr. — 3 (1), 2 — 11 (3), 3 — 19 (4), 4 — 19 (24), 5 — 45 (31), 6 — 52 (47), 7 — 61 (49), 8 — 74 (60), 9 — 96 (33), 10 —

(60), ryczałtów — 36 (59), razem — 416 (371);

dla pracowników niższych: w 6 gr. — 6 (—), 7 — 5 (2), 8 — 16 (11), 9 — 38 (12), 10 — 32 (27), 11 — (—), 1 ryczałtów — 26 (60), razem 123 (113).

Zwiększenie etatów dla pracowników umysłowych wynosi 45, dla niższych 10, razem 55.

Zwiększenie spowodowane jest głównie utworzenie nowych jednostek, jak Zakład Techniki Pocztovej (31 etatów) i Pocztowy Ośrodek Szkolny (13 etatów) Reszta przypada na zwiększenie w Muzeum P. i T. o 2, w Składnicach o 2 i w Izbie Kontroli Rachunkowej o 7.

Zwiększenie wydatków na płace wynosi 190.320 zł.

W § 2-ym — na różne świadczenia osobowe — 177.830 zł. (78.350).

Zwiększenie o 99.480 zł. przypada na zasiłki i nagrody — 42.820 zł. na umundurowanie — 3.570 zł. na opłaty ubezpieczeniowe — 14.420 zł. na opłaty do Państw. Zakładu Emerytalnego — 2.230 zł. i na dodatki służbowe 34.640 zł., głównie za specjalność techniczną (34.200), dla Państwowego Instytutu Telekomunikacyjnego.

Wydatki o charakterze rzeczowo-administracyjnym (od § 3 do 9 włącznie) wyniosą — 353.890 zł. (211.900).

Wydatki na zakup ruchomości wyniosą 179.570 zł. (82.280).

Pozostają wydatki o charakterze specjalnym, jak „koszty badań naukowych” w Państw. Inst. Telekom. i w Zakładzie Techniki Pocztovej — 880.000 zł. (755.800), „koszty utrzymania ruchu” w Składnicach — 13.000 zł. (12.750), „dokształcenie zawodowe” w Pocztowym Ośrodku Szkolnym — 887.000 zł. (620.000), „wydatki specjalne Muzeum” — 17.800 zł.

Wszystkie rodzaje wydatków wymienionych wyżej jednostek preliminowane są w porównaniu z okresem 1938/39 w znacznym zwiększeniu sumach, co uzasadnione jest przede wszystkim zarządzeniem uruchomieniem nowych centrów, z jednostek organizacyjnych, zwiększonymi wydatkami na szkolenie personelu oraz rozbudową Państwowego Instytutu Telekomunikacyjnego.

Rozchody na emerytury i zaopatrzenia (rozdział 10) preliminowano w sumie 19.071.000 zł. (17.028.050). Powodzony wzrost o 2.042.950 zł. spowodowany jest głównie wejściem w życie z dnia 1 marca 1938 r. ustawy z dnia 12 sierpnia 1933 r., przywracającej lata służby zaborczej (lex Ostafin), a także w nieznanym stopniu normalnym przyrostem emerytów, wdów i sierot.

Całe zwiększenie wydatków w tym rozdziale przypada na pensje emerytalne i pensje wdowie.

Rozchody wspólne w rozdziale 11 wyniosą 2.394.500 zł. (2.466.500).

Ażkolwiek suma ogólna rozchodów w rozdziale 11 jest w porównaniu z okresem 1938/39 mniejsza o 72.000 zł., to jednak poszczególne składniki tego rozdziału wykazują zwiększenia. A więc zwiększenia uległy wydatki na subwencje, preliminowane w sumie 529.500 zł. wobec 451.500 zł., przy czym zwiększenie zostały „subwencje na cele humanitarne i kulturalne pracowników pocztowych” z 79.500 zł. preliminowanych w roku 1938/39 do 104.500 zł., a więc o 25.000 zł., dalej zwiększone „inne subwencje” dla różnych instytucji i wydawnictw z 112.000 zł. do 181.000 zł.,

zmniejszo natomiast wydatki „na premie i nagrody specjalne” z 100.000 zł. do 84.000 zł. Pozostałe wydatki rozdziału 11 utrzymane są na poziomie wydatków okresu 1938/39, za wyjątkiem wydatków na „odsłoki od zadłużenia w Pocztowej Kasie Oszczędności”, których na okres 1939/40 nie preliminuje się, co świadczyło by o absolutnej wystarczalności środków obrotowych własnych Zarządu Pocztowego na wszelkiego rodzaju wypłaty zarówno budżetowe jak i poza budżetowe.

W rozdziale 12 na „długi i gwarancje” preliminuje się 2.614.200 zł. (2.765.310).

Znacznemu zmniejszeniu uległy wydatki na spłatę długów, wzrosły natomiast wydatki na opłatę odsetek od pożyczek, zaciągniętych na inwestycje w okresie 1937/38 i 1938/39.

Ostatni rozdział 13 — „rochody na poczet nadwyżki eksploatacyjnej” obejmuje wydatki wyłącznie majątkowe.

Preliminowane są one w sumie 35.001.500 zł. (37.044.940).

Suma ta obejmuje wydatki: w § 28 — na amortyzację ruchomości — 6.553.650 zł. (5.779.350),

w § 29 — na amortyzację nieruchomości — 865.500 zł. (837.550),

i w § 30 — na inwestycje — 27.582.350 zł. (30.428.040).

Jeśli chodzi o inwestycje, to obejmują one wydatki na budowie i kupno placów w sumie 8.832.500 zł. (11.200.000), na budowę linii i urządzeń telefonicznych, telegraficznych i radiotelegraficznych — 16.691.800 zł. (12.955.420) i na zakup i budowę środków przewoźnych, tj. samochozów i wagonów pocztowych 2.058.050 zł. (2.100.000).

Po porzeźczeniu całego planu finansowego z ogłoszonego zastanowimy się szczegółowo nad wydatkami osobowymi, one bowiem są odzwierciedleniem zaopiekowania naszych potrzeb.

A więc przede wszystkim wydatki na płace.

Ogólna suma preliminowana dla całego przedsiębiorstwa wynosi 84.958.800 zł. wobec 80.263.150 zł. w okresie 1938/39.

Zwiększenie zatem wynosi 4.695.650 zł. Zwiększenie dość pokażne.

Już na wstępie niniejszego artykułu wyrażiliśmy wątpliwość, czy suma preliminowana na płace wystarczy na wyegzostrowanie dla preliminowanej ilości stanowisk.

Otóż po obliczeniach dokonanych przez nas na podstawie tabel etatów, stanowiącej załącznik do planu finansowo-gospodarczego, widzimy, że na płace potrzeba 93.238.800 zł., preliminowana zatem suma jest za mała o 8.280.000 zł., a przecież w obliczeniach nie uwzględniliśmy zaszków wyrównawczych, które otrzymuje jeszcze pokaźna ilość pracowników, szczególnie w niższych grupach.

Żądamy się, że pełna obsada stanowisk nie odbywa się odrazu z dniem 1 kwietnia w nowym okresie budżetowym, lecz stopniowo na przestrzeni całego roku, tym nie mniej i w tym wypadku preliminowana suma jest za mała co najmniej o 4.000.000 zł., jeśli 50% brakującej sumy odrzucimy na stopniowe obsadzanie stanowisk (intercalare).

A teraz zwróćmy uwagę na same etaty. Ogólnie zostały one zwiększone i to dość znacznie, dla pracowników umysłowych o 1157 i dla niższych o 2212 stanowisk.

Nie będziemy podawać ponownie ilości etatów w poszczególnych grupach uposażenia. Uczyniliśmy to wyżej, przy omawianiu wydatków na płace dla poszczególnych jednostek organizacyjnych przedsiębiorstwa, przy czym w nawiasie podaliśmy dla porównania ilości etatów z okresu 1938/39.

Z porównań tych widzimy, że zwiększenie nie dotyczy wszystkich grup, jak również nie jest równomierne dla wszystkich jednostek organizacyjnych.

Nie będziemy wchodzić w tajniki polityki personalnej, nie wiemy bowiem, jakimi kryteriami kierowała się przy ustalaniu etatów, zwrócić jednak musimy uwagę przede wszystkim na etaty urzędów pocztowych, stanowiących — śmiało to można powiedzieć — trzon całego przedsiębiorstwa.

Otóż w etatach dla pracowników umysłowych w urzędach pocztowych, dla których przewidziano 66% etatów całego przedsiębiorstwa, widzimy znaczne zwiększenie etatów w 4-ej i 5-ej grupie. W pierwszym wypadku o 123 stanowisk, co wynosi 20% dotychczasowej ilości etatów, w drugim zaś o 244 stanowiska, co wynosi 22%.

Jest to zwiększenie bardzo bolesne, tym boleśniejsze, że są to grupy plac, które przy obecnym systemie uposażenia stanowią bodajże kres kariery pracownika pocztowego i to przy osiągnięciu przezeń stanowiska kierowniczego lub co najmniej kontrolnego. Ubytku tego nie wyrówna znaczne zwiększenie etatów w grupie 2-ej i 3-ej, zdaniem bowiem naszym, grupy te niewątpliwie zarezerwowane są dla stanowisk kierowniczych urzędów pozaklasowych i najwyższych klas. I aczkolwiek cięższym się z tak znacznego stosunkowo zwiększenia etatów w tych grupach, nie wątpimy bowiem, że w ten sposób otwierają się perspektywy dla bardziej uzdolnionych pocztowców do osiągnięcia wyższego uposażenia, — tym nie mniej boleśmy, że odbywa się to jak gdyby kosztem grup 4-ej i 5-ej, przeznaczonych dla stanowisk kierowniczych średnich i stanowisk kontrolnych.

Zwiększeniu uległy etaty w grupie 6-ej o 321, tj. o 18%, w grupie 7-ej o 722, tj. o 26,5%, w grupie 8-ej o 88, tj. o 2,5% w stosunku do etatów z roku 1938/39.

Zmniejszeniu nieznacznemu uległy etaty w grupie 9-ej o 18 oraz całkowitemu skasowaniu w grupie 10-ej, co przyjmujemy stwierdzamy, place bowiem w grupie 10-ej nie wystarczają na minimum egzystencji nawet dla samotnego, w szczególności w Warszawie.

W ogólności etaty pracowników umysłowych w urzędach pocztowych (rozdział 2) zwiększone zostały o 732, tj. o 6%.

Etaty pracowników niższych w urzędach pocztowych zwiększone zostały w ogólności o 1530, tj. o około 10%, przy czym zwiększenia uległy etaty w grupach 6, 7, 8, 9 i 10-ej, przy wybitnym zmniejszeniu etatów w grupie 11-ej i całkowitym skasowaniu grupy ryczałtowych.

Etaty w urzędach telefoniczno-telegraficznych (rozdział 3) dla pracowników umysłowych zwiększono o 270 stanowisk, co również stanowi 6% etatów z okresu 1938/39.

Zwiększone zostały etaty w grupie 2-ej i 3-ej niewątpliwie z zasad wyluszczonej przez nas wyżej.

Zmniejszeniu uległy z krzywdą dla pracowników etaty w grupie 4-ej o 31 stanowisk, tj. o 14%.

Z korzyścią dla pracowników zmniejszono wybitnie etaty w grupie 9-ej (o 50%), skasowano etaty w grupie 10-ej i ryczałtowe.

Zwiększono etaty w grupie 5-ej o 83, tj. o 29% (w rozdziale 2-gim zmniejszono o 22%), w grupie 6-ej o 74, tj. o 12,6%, w grupie 7-ej zwiększono o 58, tj. o 5,3% i w grupie 8-ej o 694, tj. o 58%.

Etaty pracowników niższych zwiększono o 666 stanowisk, co stanowi 24% (w urzędach pocztowych 10%).

W pozostałych jednostkach organizacyjnych zostały etaty naogół powiększone, przy czym zwiększenie to w mniejszym lub większym stopniu obejmuje każdą z grup uposażenia, z wyjątkiem grupy 4-ej, w której widziemy wszędzie zmniejszenie etatów.

Jest to zjawisko dla pracowników w szczególności w urzędach pocztowych bardzo bolesne.

Już w artykule naszym p. t. „Przed wami” w Nr 12 „Poczty” z grudnia 1938 r., podkreślaliśmy, że szczególnie błądowo wypada awansowanie urzędników w służbie wykonawczej do grupy 4-ej i 3-ej.

Stan ten przy ilości etatów w grupie 4-ej oraz 5-ej jeszcze bardziej się pogłęży w okresie 1939/40.

Tak więc wygląda liczenie się z naszymi postulatami pracowników w świetle wydatków na place w okresie 1939/40.

Gorycz naszą w tym wypadku uzasadniają same liczby. Suma bowiem 4.695.650 zł., o którą zwiększono wydatki na place w okresie 1939/40 wystarcza załadować na zwiększone etaty o 1157 dla pracowników umysłowych i o 2212 dla pracowników niższych.

Chyba że ilości etatów pozostaną tylko na papierze, gdyż na pełne pokrycie plac według preliminowanej ilości etatów potrzeba według naszych obliczeń co najmniej 69.000.000 zł. przy zastosowaniu zasady, że uzupełnianie składów osobowych odbywa się stopniowo na przestrzeni całego roku.

W tym wypadku faktyczna obsada stanowisk musi daleko odbiegać zarówno pod względem ilości jak i jakości etatów od etatów preliminowanych.

Ze tak jest a nie inaczej — mówią znów liczby, gdyż według naszych obliczeń place w okresie 1938/39 według preliminowanych etatów na ten okres winny wynosić 83.500.000 zł. zamiast preliminowanych 80.263.150 zł.

A więc dzieje się krzywdą pracowników, gdyż niepełna obsada etatów zmru-

sza ich do wyteńszenia ponad normalną ilość godzin pracy, przedwcześnie zużywającej ich siły, a ponadto niedostateczność kredytów nie pozwala na wyżyskanie etatów pod względem jakości, a więc nie pozwala na szybsze awansowanie ich.

Przejdźmy teraz do wydatków preliminowanych w § 2 na różne świadczenia osobowe.

Wydatki te dla całego przedsiębiorstwa preliminowano w sumie 10.989.300 zł. wobec 7.751.950 zł. na okres 1938/39. Zwiększenie o 3.237.350 zł.

Suma preliminowana obejmuje: wydatki na zasiłki i nagrody w sumie 1.659.500 zł. (902.630), na umundurowanie — 2.646.300 zł. (1.584.500), na świadczenia socjalne — 2.612.400 zł. (1.860.000) i na dodatki służbowe — 4.071.100 zł. (3.404.820).

Dodatki służbowe obejmują:

dodatki za służbę nocną — 1.050.300 zł. (780.000),

diety ambulanserów — 2.008.600 zł. (1.801.120),

dodatki techniczne — 552.200 zł. (448.500),

dodatki za służbę kasową — 237.000 zł. (315.000),

dodatki sezonowe — 73.000 zł. (60.200),

dodatki za pracę w rozdzielnich — 150.000 zł.

W każdej pozycji wydatków widzimy zwiększenie wynikające z normalnych potrzeb rozwojowych, zasady bowiem, według których przyznawane są dodatki oraz stawki dodatków nie uległy zwiększeniu. Tylko dodatki sezonowe zostały rozciągnięte na szereg dalszych miejscowości zgodnie z wysuwanymi przez nas postulatami.

Suma wydatków na dodatki kasowe, wprowadzone od 1 kwietnia 1938, została zmniejszona o 78.000 zł. Nadto mimo postulatów naszych, mimo memoriołów, uzasadniających potrzebę, nie widzimy takich dodatków, jak za godziny nadliczbowe pracy, jak za pracę w niedzielę i święta.

Niejednokrotnie na łamach naszego organu poruszaliśmy potrzebę wyugradzania personelu za godziny nadliczbowe, w szczególności w urzędach mniejszych na prowincji, gdzie pracownicy nie zmieniają się między sobą o ściśle określonych godzinach, lecz sąm w ciągu dwurazowego

dziennie urzędowania spędzają po 12 i więcej godzin przy pracy, nie mając wzmiarem żadnego ekwiwalentu.

Wprowadzenie takiego wynagrodzenia uważamy za konieczne.

Również nie uwzględniony został wydatek na wynagrodzenia za pracę w niedzielę i święta.

Słuszny jest, aby pracownicy zatrudnieni w ekspedycjach, w oddziałach ambulansowych, w oddziałach operacyjnych, w oddziałach paczkowych — pobierali wynagrodzenia za czas pracy w niedzielę i święta przynajmniej w tych wypadkach, kiedy po przeprowadzeniu, niedzieli lub święta obowiązani są do normalnych czynności.

Wracając do dodatku za służbę kasową musimy podnieść, że stawki tego dodatku są zbyt niskie i nie stanowią właściwego ekwiwalentu za wypadki braków powstałych nie w ziny pracownika. Nadto zasięg tego dodatku jest zbyt mały, gdyż obejmuje nie wszystkich pracowników, pełniących służbę kasową, oraz nie dotyczy mniejszych urzędów i agencji pocztowych.

Dlatego też uważamy zmniejszenie sumy na dodatki kasowe za krzywdzące pracowników, albowiem dodatki te winny być przynajmniej stopniowo zwiększane, jak również winny stopniowo obejmować coraz szerszy krąg pracowników, mających do czynienia z gotówką z tytułu pełnienia swoich czynności urzędowych.

Wrzesnie apelujemy o poddanie rewizji stawek wynagrodzenia za nocną służbę oraz za pracę w ambulansach.

Jeśli chodzi o wydatki na zasiłki i nagrody, to z przyjemnością stwierdzamy zwiększenie sumy wydatku.

Zwiększenie jednak kredytu na zasiłki i nagrody ponad 1% sumy wydatków na place przeznaczone jest, jak nam wiadomo, na wypłatę wynagrodzeń specjalnych, wypłacanych pracownikom pełniącym funkcje kierownicze i kontrolne.

Z dokonaniem przeglądu preliminarza budżetowego M. P. i T. widzimy, że naogół postulaty pracownicy — po za minimalnymi uwzględnieniami w niektórych pozycjach budżetu — znów pozostały na uboczu, nie doczekały się należytego załatwienia.

Jest to tym bardziej żałosne, że obecnie nie może już być wysuwany powód niepomyślnej sytuacji gospodarczej Państwa lub też naszego resortu, jak to ma miejsce np. w resorcie komunikacji.

Mimo przewidzianego przelewu z naszego resortu na rzecz Skarbu Państwa 26 milionów złotych czystego ryzyka, przeznacza się jeszcze ogromną sumę 35 milionów złotych nadwyżki eksploatacyjnej na amortyzację i nowe inwestycje. Na inwestycje idzie ponad 27 milionów złotych. W ten sposób rzeczywisty nadwyżki eksploatacyjnej wolno obliczać przynajmniej na 53 miliony złotych.

Przelew do Skarbu Państwa jest konieczny. Inwestycje są konieczne. Tak jest. Czy jednak z tej wielkiej kwoty 53 milionów złotych, a może i z innych pozycji budżetu, nie można było uszkalnąć na rzecz pracowników cokolwiek więcej niż to zostało dokonane w planie budżetowym?

Niewątpliwie tak. I tym stwierdzeniem zamykamy przegląd preliminarza budżetowego Ministerstwa Poczty i Telegrafów.

Oficjalna Komisja dla spraw uposażeńiowych

Sfery pracownicze z wielką niecierpliwością oczekują wiadomości o możliwości poprawy swego losu. Wielką też wagę przywiązują do wyniku prac Komisji dla spraw uposażeńiowych pracowników państwowych. Komisja ta powstała w wyniku konferencji delegacji pracowniczej z p. Wicepremierem Kwiatkowskim.

Pierwsze posiedzenie Komisji przy Ministerstwie Skarbu, pod przewodnictwem p. wiceministra Koźmichowskiego odbyło się dnia 26 stycznia. W skład Komisji wchodzi 5 przedstawicieli Międzyzwiązkowego Komitetu Pracowników Państwowych, z kol. St. Kwiatkowskim na czele.

Związek nasz uzyskał przedstawicielstwo w tej komisji. Przedstawicielem Związku jest kol. Władysław Kostro, skarbnik Zarządu Głównego.

ŁÓDŹ DOMAGA SIĘ DODATKU WIELKOMIEJSKIEGO

Dnia 10 grudnia 1938 r. odbyło się w lokalu Związku Pracowników Poczty, Telegrafów i Telefonów Kolo Miejsce w Łodzi, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie przy udziale 158 członków, na którym jednogłośnie powzięto uchwałę domagającą się przyznania pracownikom p. - t. zatrudnionym w Łodzi dodatku wielkomiejskiego.

Motywy uchwalonego wniosku są następujące:

1) w Łodzi, największym po stolicy mieście pod względem liczby mieszkańców i obszaru, artykuły pierwszej potrzeby nie są tańsze niż w Warszawie lub w innych miastach, którym przyznano dodatek wielkomiejski, a nawet droższe;

2) opłakane warunki higieniczne i zdrowotne Łodzi wpływają na dużą liczbę zachorowań w pracownikach p. - t. i ich dzieci, a więc na wzrost wydatków na leczenie, letniska, sanatoria itp.

3) drożyzna mieszkań w śródmieściu miasta pracowników p. - t. do wynajmowania mieszkań na peryferiach miasta, co pociąga za sobą wydatki na przejazd tram-

wajami, opłata za przejazd którymi w Łodzi jest większa niż w Warszawie, gdyż wynosi 25 gr.

4) niedostateczna ilość gimnazjów państwowych (4 męskie i 2 żeńskie) na liczbę 700 000 mieszkańców, zmusza prac. do umieszczania dzieci w szkołach prywatnych, gdzie opłata jest znacznie większa.

5) znaczny odsetek pracowników p. - t. ma niskie grupy uposażenia, pozwalające zaledwie na wyzietanie.

Akcja o przyznanie dodatku wielkomiejskiego prowadzona jest przez wszystkich pracowników państwowych na terenie Łodzi, zjednoczonych w Międzyzwiązkowym Komitecie Pracowników Państwowych.

Sprawę tę omówimy obszerniej w następnym n-rze „Poczty”.

Przywrócenie dodatków rodzinnych jednym z czołowych zadań Polski

Nowelizacja ustawy uposażeniowej, wprowadzona w życie w dniu 1-go lutego 1934 r., uderzyła z całą bezwzględnością w najdonioślejsze zasady etyki chrześcijańsko-narodowej i społeczno-społecznej, określając jednym zamachem dodatki rodzinne dla pracowników państwowych, pozbawiając tym samym tysiące dobrych obywateli możności zrównoważonej egzystencji, a co gorsze, przeskadzając gwałtownie rozwój tej żywotnej siły i komórki narodowej, jaką stanowi w każdym państwie rodzina.

Owczesni inicjatorzy tej nowelizacji, zamiast szukać innych dróg, prowadzących do równowagi budżetowej, wybrali tę najłatwiejszą drogę, zamykając jednak oczy na to, że właśnie tym sposobem spowodowali nieobliczalną w skutkach katastrofę dla pracowników państwowych i że równocześnie przecięli tak ważną żyłę gospodarki narodowej, jaką stanowiła zdolność nabywczą urzędników państwowych.

Niewątpliwie najbardziej tragicznie przedstawia się los pracowników pocztowych. Większość bowiem tych pracowników jest obciążona mniej lub więcej licznymi rodzinami, a pozostaje w niższych i najniższych grupach uposażeniowych. To też życie tej kategorii pracowników, w przeciwieństwie do elity urzędników w wyższych i najwyższych grupach, posiadającej prócz swoich normalnych uposażeń jeszcze poważne dochody w postaci dodatków funkcyjnych itp. — jest przeżarte rakiem ustawicznych trosk o byt swoich najbliższych i zapewnienie im niezbędniejszych środków egzystencji. A co dopiero mówić o kształceniu dorastających dzieci, tego niezmiernie wartościowego elementu przyszłości narodu?

Jeśli się zważy, że ogół pracowników, wśród tak opłakanych warunków dźwiga już piąty rok co raz bardziej rozrastające się brzemie aparatu służbowego i z niegaspacyjnym zapalem rok po roku przysparzając przedsięwzięciu w codziennym trudzie

DATOWNIKI pocztowe
PLOMBOWNICE
STEMPLE
NUMERATORY wszelkie
SIEMPIOWNICE elektryczne
wyrabiają
WARGUSTAJ MECHANICZNE
AUGUST DELOFF W WARSZAWIE
Mazowiecka 11

LIST

Znów gniewacie się na nas... W ostatnim n-rze Waszego miesięcznika. W „Naszej Poczcie”.

Psia kość, jak pech przesładuje — to na każdym kroku.

Bo też, akurat, musiało się zdarzyć to dwudziestolecie naszego Związku. Przewidywany pech.

Teraz macie do nas nową pretensję. Ze obchodzinym dwudziestoletnią rocznicę działalności Związku, — a Wy nie możecie.

Ze w artykule na ten temat wliczamy nasze zdobycze organizacyjne i dorobek. Sanatoria, letniska, domy zdrowia itp. — a Wy nie możecie.

Ze korzystamy z bylejakiej okazji (nawet z takiego dwudziestolecia), aby o tym pisać — a dla Was to takie nieprzyjemne, „nudne”.

Ze uparcie głosimy ideę solidarności i braterstwa pracowników pocztowych — a Was krew zalewa.

Ha, cóż robić, ha. Już się stało — nie odstanie.

Akurat musiało wypaść to dwudziestolecie — pech.

Już nadam darujecie. Za pięć lat,

przed czterdziestym Związku, umiemy do Was memoriał, o zeoleniu umieszczenia o tym krótkiej wzmianki w „Poczcie”. Za pięć lat. Poczekajcie.

Jak rak świnieta, będziemy również dawać Wam do przeglądu wszystkie nasze artykuły, przed wydrukowaniem. Nawet i „Przeгляд preliminarza budżetowego”, o co ma znów pretensję Wasz Romcio Wcisbiński, który... trąduje*).

Ze trąduje, tego mu nikt nie zaprzecza. Ale porządnie Mu, żeby trądował z jakim takim sensem. Inaczej nikt to trądowanie nie uwierzy i gotów powiedzieć, że Romcio strasznie się wygłupia.

Bo choćby i z tym „Przeглядem preliminarza”. Początkowo Romcio trąduje, że studiował nie tylko budżet pocztowy, ale i komunikacji, a zaraz potem biadoli, że w naszych przedrukach z budżetu pocztowego, znajdujący się słowa „pracownicy fizyczni” i o tych „fizycznych” ma taką pretensję.

Wygląda na to, że p. Romcio budżetu wogóle nie widział. Przecież tam — w oryginale — tak właśnie „stoi napisane”.

*) Trądować — wyrażenie z gwary nadwielkolejskiej. Oznacza, nie mówić prawdy, biadło itp. (Przyp. zecera).

Uj, p. Romciu. Ty trąduśnik, ty. Ty zbytniepek.

A może to tylko ze starości? Właściwie, co się dzieje z p. Romciem? Jeszcze nie dawno, na reprodukcjach w Waszym piśmie, wyglądał tak bujnie i czupurnie, a teraz tak „zbudniał”, wylityśial.

Czyżby tak z tego trądowania? Biedne chłopisko. Zostały mu tyłka trzy włoski na tyśinie.

Gdyby fotografował się w mundurze, lub chociaż w marynarce, a nie w kamizelce tylko, jak ma zwoyczać, — mógłby udawać Bismarcka. Z tyśiny.

Niech mu ona lekka będzie...

A więc gniewacie się. Tak dalece, że aż musicie dawać temu upust w swoim miesięczniku. A my... nie będziemy się gniewać. Puszczamy za ert.

I tylko jedno spostrzeżenie. Czy nie lepiej powiedzieć sobie to owo przy spotkaniu, zamiast polemiki w naszych miesięcznikach zawodowych?

Przecież spotykamy się dosyć często. Przy różnych okazjach. A w najbliższym czasie mamy przecież zamiar spotykać się jeszcze częściej.

Polemika nigdy nie zbliża. Oddala. Dajmy już raz temu spokój.

Pomyślicie nam tym...

miliony złotych dochodów, nie mówiąc o niezliczonych świadczeniach, wykonywanych stale „pro bono patriae” i dla dobra całego społeczeństwa, wtedy to dopiero zdoła się ocenić owoc tego wysiłku, włożonego przez pracowników pocztowych, jak i innych przedsiębiorstw państwowych, w służbę dla państwa i społeczeństwa.

Analizując ten stan faktyczny z punktu widzenia ekonomicznego, trzeba dojść do konkluzji, że to status quo, które się wytworzyło, może na dłuższą metę dla struktury gospodarczej więcej szkody przynieść, aniżeli korzyści. Albowiem zużożale warstwy urzędnicze nie są w stanie zaspakajać nawet najkardynalniejszych potrzeb kulturalnej egzystencji, już nie mówiąc o zasilaniu na szerszą skalę rynku gospodarczego i handlowego zasobami finansowymi i kieszonki urzędniczych, a w szczególności z kieszonki źle opłacanych pracowników pocztowych.

Wprawdzie dąży się do poprawy przy drodze rozszerzenia ilości awansów i udzielania doradczych pomocy pracownikom obciążonym licznymi rodzinami, jednakże to wszystko działa, jak kropelka na gorący kamień. Wszak pracownicy w olbrzymiej części pozostają nadal w niższych grupach uposażenia, a szczerze ich pensje nie starczą, zwłaszcza w uprzemysłowionych ośrodkach kraju, do zaspakajania choćby najpotrzebniejszych wymagań własnych i ich rodzin.

To też pierwszym obowiązkiem władz naczelnych jest śpieszyć z pomocą zagrożonym warstwom społeczeństwa urzędniczego drogą przywrócenia utraconych w lutym 1934 r. dodatków ekonomicznych. Jeżeli ktoś podniósł przeciwko temu jakieś zastrzeżenia natury finansowej, z punktu widzenia równowagi budżetu państwa, to należy słusznie odpowiedzieć, że fundusze na cele o tak wielkim znaczeniu socjalnym muszą się znaleźć w naszym budżecie państwowym za wszelką cenę. Nie może być dla nikogo obojętne, jeśli niedługo pracownik, nie mający prócz siebie nikogo innego na swoim utrzymaniu, posiada niekiedy kilkakrotnie lub nawet kilkadziesiątkrotnie większe dochody, aniżeli drugi, mający jeszcze na utrzymaniu liczną rodzinę.

Racjonalny, na sprawiedliwości oparty podział dóbr publicznych, mający na celu w pierwszym rzędzie byt i rozwój rodziny, zapewni Państwu drogę ku wielkiej przyszłości. Hasło to rozumiały już dawno wielkie mocarstwa, jak Włochy, Francja, Niemcy, Japonia i inne kraje, w których pracownicy obciążeni rodzinami nie tylko pobierają dodatki rodzinne, ale ich rodziny cieszą się tam specjalną opieką państwa, a dla równowagi budżetowej wprowadzono w miarę potrzeby osobny podatek, tak zwany podatek kawalerski i podatek od wysokich dochodów.

Jeżeli więc dotychczas nie przewidziano zwiększenia wydatków osobowych w projekcie nowego preliminarza budżetowego specjalnie na dodatki rodzinne,

trzeba potrzebne na ten cel kredyty wprowadzić. Możliwość wprowadzenia ich, w obecnej koniunkturze gospodarczej jest realna. Potrzeba tylko do zrealizowania tego dobrej woli, połączonej z odczuciem państwowego znaczenia dodatków ro-

dzinnych i ze zrozumieniem sytuacji materialnej pracowników państwowych, zwłaszcza tych — w niższych stopniach służbowych.

Niechaj więc będzie to jednym z najpierwszych zadań nowego parlamentu.

ANALIZA PRZEPISÓW SŁUŻBOWYCH

VIII

Sprawa nowych przepisów poczkowych wywołała b. żywą dyskusję wśród zainteresowanych pracowników poczkowych. Świadczą o tym szereg artykułów i uwag, stale nadsyłanych do Redakcji „Poczty”. Umieszczamy je w miarę możliwości.

Oto, znów, po artykule kol. Wisniewskiego, który polemizował z wywodami kol.

Giergielewicza na ten temat, umieszczamy pod poniższym tytułem uwagi „Prowizorycznego”, które zdają się wskazywać na słuszność opinii kol. Giergielewicza, t. j. że nowe przepisy poczkowe znacznie utrudniają pracę w większych urzędach oddawczych.

(Red.)

KILKA NIEDYSKRETNYCH PYTAŃ O PACZKACH

Autorowi artykułu p. t.: „Jeszcze na temat przepisów poczkowych”, zamieszczonego w styczniowym numerze „Poczty”, pragnę zadać kilka pytań, które uważam za konieczne do uzupełnienia cytowanego artykułu, a mianowicie:

1. Czy autor orientuje się, ile urzędów na terenie Państwa doręcza ponad 50 paczek dziennie?

2. Czy autor przed napisaniem artykułu próbował zapisać choćby 50 paczek nadeszłych bez adresów pomocniczych, jeżeli tak, to jak się czuł przy tego rodzaju wysiłku?

3. Czy autor widzi różnicę pomiędzy zapisaniem doręczycielowi np. 200 paczek sumarycznie (dawna karta doręczeń), a zapisaniem tej ilości paczek szczegółowo (obecna księga oddawcza)?

4. Jakby autor zorganizował pracę mając do zapisania 400 sztuk paczek nadeszłych do doręczenia bez adresów po-

mocniczych, przy czterech pracownikach i dwóch godzinach czasu (np. od godz. 8 do 8 rano). Pod „zapisaniem” należy tu rozumieć całkowite opracowanie materiału począwszy od odebrania paczek z ekspedycji aż skończywszy na załadunku do wozu?

5. Jakie to są te „niektóre szczegóły”, które według autora należy wprowadzić, by przepisy obowiązujące obecnie były zupełnie dobre?

Artykuł p. Wisniewskiego bardzo mi się podoba, szkoda tylko, że jest dobry dla urzędów IV i niższych klas. Nie od rzeczy będzie tu dodać, że nowe przepisy o paczkach dla niektórych placówek są nie tylko dobre, bo nawet bardzo dobre; wężymy np. taką agencję pocztową, która doręcza przeciętnie trzy paczki dziennie. Czy dla takiej agencji wogóle mogą być wzię jakieś przepisy manipulacyjne? — wątpię.

Prowizoryczny

JAK POWIĘKSZYĆ DOCHODY Z OPŁAT ZA PACZKI

Zdarzają się wypadki iż niektóre firmy, aby zmniejszyć opłaty za nadane przez nich paczki, mają swoich przedstawicieli lub osoby umówione, pod których adresem wysyłają paczki zbiorowe. Osoby te doręczają następnie paczki poszczególnym adresatom.

Dla przykładu podaję fakt zaistniały w tutejszej agencji.

Pewien zakład, wykonujący portrety na zamówienie, wysłał paczkę pod adresem jednego adresata, który zamówił w tym zakładzie portret. Paczka ta zawierała siedem portretów do różnych osób i była obciążona pobraniem 68 zł.

Przed wysłaniem tej paczki zakład wysłał pismo do adresata, zawiadamiając go iż wysłał pod jego adresem paczkę, w której będzie 7 portretów, oraz prosi o zebranie od poszczególnych osób należności za portrety i za przysyłkę pocztową, po 90 gr. od każdego portretu.

Z tego wynika, iż poczta na tej przysyłce miała dochód następujący: 1 zł. 70 gr. za przesłanie paczki, 30 gr. za doręczenie i 60 gr. za przesłanie pieniędzy pobranych za paczkę, czyli razem 2 zł. 60 gr.

Jaki był by go-hód poczty o ile zakład portretowy przysłałby te portrety bezpośrednio do poszczególnych adresatów: —

7 paczek o wadze do 1 kg. po 90 gr. za paczkę, razem 6 zł. 30 gr. — za doręczenie tych paczek 2 zł. 10 gr. — za przesłanie kwot pobraniowych, czyli siedmiu przekazów, najmniej 1 zł. 75 gr. Dochód ogólny z tych paczek wynosiłby 10 zł. 15 gr.

Wobec powyższego, na jednej tylko paczce zbiorowej zakład portretowy oszczędził sobie kwotę 7 zł. 55 gr., a poczta tyłał na tym straciła.

Biorąc pod uwagę iż zakład portretowy pobrał od każdego z zamawiających portrety po 90 gr. tytułem opłaty za przysyłkę, więc jeszcze na tej przysyłce zarobił kwotę 4 zł. na czysto.

Poniważ paczki nie stanowią wyłączności poczkowej, należałoby sprawą tą zainteresować się i dostosować przepisy o paczkach w ten sposób, aby uniemożliwić podobnym firmom odbieranie Poczcie jej dochodów.

Rozwiązanie tego problemu w znacznym stopniu podwyższyłoby dochody P. P. T. w dziale poczkowym, ponieważ paczek takich przesyła się bardzo dużo.

Najlepszym wyjściem z tego byłoby zastosowanie sankcji, analogicznie jak wobec przysyłających, zbiorowe przysyłki listowe.

Bazyli Kondratjew — agent.

Morze

to potęgę

Polski

OD BAŁTYKU PO KARPATY — PEWNE W KKO LOKATY

Niezależności politycznej narodu tworzący powinna niezależnie ekonomicznie, ugruntowana przede wszystkim na spogodzeniu rodzinnych sił wytwórczych. Gromadzenie kapitałów, jako zasobów energii zbiorowej, służyć powinno za sprawdzian dobrobytu powszechnego. — Komunalne Kaso Oszczędności (K.K.O.) w liczbie 354 są w Polsce — wzorem państw zachodnich — regionalnymi zakładami pieniężno - kredytowymi, ogarniającymi na gruncie zaufania ogółu miejscowego jego dorobek materialny. Wszystkie KKO jednoczą z górą 1.800.000 wkładów a zarazem reprezentują pokazyne źródła energii pieniężnej: beżmała 900 milionów zł kapitałów i lokat.

Dzięki rozgałęzionej swej akcji kredytowej na potrzeby dolnych warstw narodu tworzą KKO nurt ożywczy dla dobrobytu, skoro zespół pożyczkobiorców przekracza w KKO 800.000 jednostek a roczna (1937) kwota kredytów gotówkowych, udzielonych przez wszystkie KKO w Polsce (zł 604 milionów) wysuwa te zakłady na miejsce naczelne w państwie całym. Żywy obrót pieniężny - kredytowy wszystkich KKO w Polsce, obsługujący na 354 placówkach regionalnych potrzeby lokalne szerokich sfer społeczeństwa, daje w wyniku tego niezachwianą płynność lokowanych oszczędności i kapitałów a to przy publicznej — również rozgałęzionej regionalnie — kontroli organów ciał samorządowych.

ZWIĄzkOWY DOM WYPOCZYnkOWY W KRYNICY

Wydaje się, że dość liczni członkowie naszego Związku nie wiedzą o tym, że Związek posiada dom wycieczkowy w Krynicy, położony w najpiękniejszej dzielnicy tego ogólnie znanego i pięknego uzdrowiska.

Jeszcze mniej członków Związku zna warunki pobytu w naszym domu wycieczkowym i własności kuracyjne Krynicy.

Przyopuszczenie to nasuwa się mimowoli, jeśli się uwzględni, że stosunkowo niewielu pracowników pocztowych przybywa do domu wycieczkowego, z tych zaś większość przyjeżdża dla spędzenia urlopu w lipcu i w sierpniu.

Dlatego też cheśmy, aby jaknajszerszy ogół naszych członków wiedział, że poza sanatorium dla płucno - chorych w Zakopanem, posiadamy przy ul. Pułaskiego w Krynicy piękną willę pod nazwą: „Dom wycieczkowy Związku Prac. P. T. T.”

Willą ta, położona na zbrozu wzgórza, wśród lasów jodlowych, zdala od zgiełku i gwaru, wzbudza swym położeniem zachęt kuracyjnych Krynicy, którzy specjalnie wybierają się, aby obejrzeć jej wyjątkowo korzystne dla zdrowia otoczenie.

Willą posiada trzy piętra i zawiera 20 pokoiów użytkowych dla gości, z których trzy jednoosobowe, trzy — trzyosobowe i reszta dwuosobowe. Willa posiada: elektryczność, kanalizację, łazienkę oraz wodę zimną i gorącą w każdym pokoju.

W każdym pokoju znajduje się kompletne ubelwoniowanie, wraz z pościelą i bielizną pościelową.

Dom wycieczkowy jest czynny w sezonie letnim od 15 maja do 30 września

wych. W dziedzinie przeto gromadzenia kapitałów ożywczych funduje akcji kredytowej zdolny KKO pozyskać w Polsce odrodzonej produkujące miejsce.

Jednym z takich zakładów pieniężno-kredytowych jest podstoleczna KKO (na pow. Warszawski) z siedzibą w Warszawie, przy ul. Zgoda Nr. 7 (gmach własny) z 5 Oddziałami, w Pruszkowie, Piaszczyne, Nowym Dworze, Jezdornie i Wołominie. W 10 roku swego istnienia zgromadziła ta KKO przeszło 47.000 ciulaczy (książeczek) przy ogólnej kwocie lokat 35.200.000 zł, a rocznym obrocie — ćwierć miliarda zł. Za okres 10-letniej swej działalności zdolała ta Instytucja rozprawić kredytów i pożyczek na sumę zł 89.225.000 (61.218 pożyczkobiorców) na cele budowlane, popieranie rodzimego handlu i rzemiosła, na zakup inwentarzy rolniczych, kupno krów, zakładanie sadów itp., — stwierdzając żywotność finansową i gospodarczą rolę tej placówki na równi z innymi KKO w Polsce. Pupilarna gwarancja funduszków lokowanych, ustawowo zastrzeżona dla wszystkich KKO ze strony lokalnych Związków Samorządowych, toruje tym zakładom należne zaufanie, a dzięki racjonalnej i oględnej akcji kredytowej, obejmującej rozległe a dolne potrzeby narodu, posiadają te instytucje ugruntowaną równowagę swych obrotów pieniężnych, zapewniając całkowite bezpieczeństwo funduszków lokowanych.

o w sezonie zimowym od 15 grudnia do 31 marca.

Ponieważ Krynica posiada czynne swe urządzenia lecznicze przez cały rok, za

OSWIADCZENIA

Oświadczam, że twierdzenie moje na Okręgowym Zjeździe Delegatów Związku Pracowników Pocht, Telegrafów i Telefonów w dniu 20 stycznia 1939 r. w Krakowie, jakoby w prasie P. P. W. zwalczany był ruch związkowy i idea walki o sprawiedliwość społeczną, podejmowane przez Pocztowe Związki Zawodowe, oparte było na niesprawdzonych przez mnie fałszywych wiadomościach i wobec tego przezpraszam Organizację Pocztowego Przysposobienia Wojskowego za mimowolnie wyrządzoną krzywdę.

Kazimierz Sitowski
Sekretarz Zarządu Głównego.

— 0 —

Abymy położyli kres wszelkim komentarzom, co do mego ustosunkowania się na Walnym Zjeździe Delegatów do kol. magistra Edmunda Greczanika, oświadczam, że było ono wynikiem tylko nieporozumienia.

Nadmieniam, że nieporozumienie zostało na miejscu zlikwidowane dzięki rzeczowemu wyjaśnieniu istoty sprawy przez kol. Tykwińskiego, prezesa Zarządu Głównego, za co mu jestem mocno zobowiązany. Koleżda Greczanikowi życzę tą drogą dalszej owocnej pracy na terenie związkowym i wyrażam nadzieję, że kol. Greczanik żadnych do mnie pretensji nie ma.

(—) Wincenty Szandrocho

wyjściem miesiąca listopada i kwietnia, przeto wszyscy przyjeżdżający do domu wycieczkowego mogą przeprowadzać całkowitą kurację w tych miesiącach, w których czynny jest dom wycieczkowy.

Wprawdzie własności lecznicze Krynicy znane są ogólnie jeszcze z przed wojny, lecz powożymy je krótko dla wiadomości ogółu:

Do Krynicy więc zjeżdżają dla wycieczki, oraz rekonwalescenci po przebytych ciężkich chorobach. W Krynicy leczy się nadto choroby nerwowe, choroby serca, kobiece, choroby wątroby, żółdka, ogólnego osłabienia.

Szczegółowo znajdują się we wszelkich podręcznikach i prospektach, dotyczących uzdrowisk polskich. Do Krynicy zresztą kierują kuracjuszy lekarze.

W Krynicy są specjalne urządzenia dla leczenia chorób kobiecych, kąpiele kwasowe, borowinowe, urządzenia dla elektroterapii i hydroterapii, plukania jeli i t. p. Ponadto słynne są, skuteczne na różne dolegliwości, wody krynickie.

Jeśli chodzi o warunki pobytu, to warunki są przystępne a w każdym razie znacznie niższe od przeciętnych cen, pobieranych przez inne pensjonaty. Dzienna cena pobytu wraz z utrzymaniem i pościelą wynosi zł. 4 gr. 50, za wyjątkiem miesięcy letnich: czerwca, lipca i sierpnia, w których to miesiącach cena pobytu w pokojach na pierwszym i drugim piętrze wynosi zł. 5 dziennie. W pokojach na trzecim piętrze cena pobytu w porze letniej pozostaje niezmieniona. Za pokój jednoosobowy płaci się jeden złoty drożej dziennie.

Tyle płacą członkowie Związku. Nie członkowie placą o jeden złoty drożej dziennie, a więc w porze letniej na pierwszym i drugim piętrze placą po 6 zł. dziennie, a w innych okresach po 5 zł. gr. 50.

Rzecz oczywista, że jak i w innych uzdrowiskach płaci się nadto takszą zdrową i podatek hotelowy. Podatek hotelowy wynosi 12 gr. dziennie, a jeśli chodzi o takse zdrową, to pracownicy państwowi korzystają z 50% zniżki. Taką samą 50% zniżką mają pracownicy państwowi przy korzystaniu z wszelkich urządzeń leczniczych: kąpiele, zabiegów i t. p.

Rodziny członków Związku, będące na ich utrzymaniu, placą to samo co i członkowie Związku. Inni członkowie rodziny placą tak jak nieczłonkowie Związku, to jest o 1 zł. drożej dziennie.

Nadmienić należy, że rodziny pracowników państwowych mają zniżkę tylko przy opłacie taksy zdrowej, lecz przy korzystaniu z zabiegów ze zniżek, niestety, nie korzystają.

Abymy zapewnić sobie pobyt w domu wycieczkowym Związku w Krynicy nie potrzeba załatwiać żadnych nadzwyczajnych formalności. Wystarczy napisać do Zarządu Związku, Warszawa, ul. Bednarska 25 o chęci udania się do domu wycieczkowego, lecz należy pisać możliwie wcześniej, najpóźniej na tydzień do 2 tygodni przed otrzymaniem urlopu, z wymienieniem daty wyjazdu i czasu pobytu i po otrzymaniu odpowiedzi udać się do Krynicy. Wcześniej zgłoszenie w porze wyjazdu jest konieczne, zwłaszcza w porze letniej, gdyż w porze letniej frekwencja w domu wycieczkowym jest znaczna, a w zrozumiałym interesie własnym Związku leży, żeby wszystkie miejsca były możliwie wykorzystane.

Po przyjeździe należy kierownicze pensjonatu okazać zaświadczenie Koła Miejscowego Związku, że się jest członkiem Związku, gdyż od tego, jak już zaznaczyliśmy, uzależniona jest wysokość opłaty za pobyt.

Nadmienić należy, że nikt z gości domu wypoczynkowego nie narzekał dotychczas na pożywność, które wydaje się obficie i wykwinie 4 razy dziennie, jako śniadania, obiad, podwieczorek i kolacja.

Jeśli się zważy, że w Krynicy przyjmują pacjentów, bez względu na sezon, kilkunastu lekarzy urzędowych za kartami porady, że nie tylko chorzy, lecz i zdrowi mogą przepędzić zdrowy urlop, że względu na położenie podgórskie Krynicy, rozległy teren dla spacerowiczów i okazje do licznych wycieczek; że w porze zimowej Krynica jest znana z terenów saneczkowych i narciarskich, to dziwnym się, czemu nasz dom wypoczynkowy nie jest zapelniony we wrześniu i w sezonie zimowym.

W dodatku miesiąc wrzesień i sezon zimowy mają to do siebie, że w miesiącach tych wszystkie zabiegi lecznicze są tańsze, jak również tańsza jest taksa zdrowia.

Powtarzamy, że piszemy dość szczegółowo o warunkach pobytu w naszym domu wypoczynkowym w Krynicy z tego względu, aby nie spotkać się z wymówkami naszych członków z poszczególnych Kół miejscowych, że nie im nie jest wiadomo o możliwościach stosunkowo taniego pobytu w Krynicy.

Podajemy te informacje do wiadomości tych zwłaszcza Koleżanek i Kolegów, którzy, nie mając możliwości otrzymania urlopu w porze letniej, otrzymują urlop w porze jesiennej, czy zimowej i mogą bez trudności i z pełnymi wygodami urlop ten spędzić w Krynicy, korzystając jednocześnie ze wszystkich nowoczesnych urządzeń leczniczych

Komunikat organizacyjny K. M. Łódź

1. W miesiącu październiku ubiegłego roku został całkowicie odnowiony lokal Koła Miejscowego w Łodzi, mieszczący się przy ulicy Nawońc 32.

2. W lokalu Związku została założona bezpłatna czytelnia czasopism.

3. W dniu 25-XI ub. r. Zarząd przeczekał na ręce dyrektora Rozgłośni Łódzkiej „Polskiego Radia” odbiornik radiowy 4-lampowy z głośnikiem, w celu ofiarowania jednej ze szkół powszechnych na Kresach Wschodnich. Fakt ten podany był do wiadomości publicznej przez Rozgłoszenia Łódzkie jako wzór ofiarowalności od dyrektora Rozgłośni specjalne podziękowanie.

4. W miesiącu listopadzie ub. r. Zarząd Koła zawarł umowy z dwiema firmami w Łodzi, na mocy których członkowie Związku mogą nabierać na warunkach ratalnych wszelkiego rodzaju konfekcje, materiały ubranłowe, obuwie, bieliznę, artykuły domowego użytku i t.p. Nadmienić należy, że ceny przy zakupach obniżają gotówkowe, a zakontraktowane firmy dają gwarancję solidnego wywiązania się z przyjętymi umowami.

5. W stadium organizacji znajduje się sprawa uruchomienia przy Związku Kursu Informatycznego dla praktykantów ze średnim wy-

kształceniem, przygotowujących się w charakterze esternów do egzaminu podstawowego w wykonawczej służbie p-t.

Dnia 11 listopada ub. r. jako w Dwudziestą Rocznicę Odzyskania Niepodległości, pracownicy pocztowo-telekomunikacyjni m. Łodzi ofiarowali Armii następujący sprzęt wojenny z zakresu wojsk łączności:

1 radiostacja polowa, kompletna, z koniem i bledką;

1 łączność telefoniczną polową;

10 aparatów telefonicznych polowych.

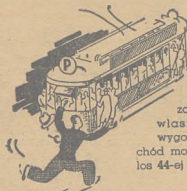
Przekazanie sprzętu Dowódcy O. K. IV generałowi Thommee odbyło się na Placu Ka-

tedralnym przy udziale wojska i licznych rzesz publiczności.

Dyrekcję Okręgu P. i T. w Warszawie reprezentowali na uroczystościach w Łodzi pan Wicedyrektor mgr. Gołębiowski.

OD REDAKCJI

Z powodu nadmiaru materiału redakcyjnego, szereg nadesłanych artykułów zamieścimy w następnych nrach „Poczty”.

POCO gonić

za tramwajem, skoro posiadanie własnego auta umożliwiła -stokroć wygodniejszą lokomocję? A samochód może kupić każdy, kto wygra na los 44-ej Loterii zakupiony w szczególnej kolekturze

A. WOLAŃSKA

Centrala: Warszawa, Nowy-Świat 19
Oddziały w Warszawie, Wilnie i Krakowie. Zamówienia zamiejscowe załatwiamy odrobinie. Konto P. K. O. 7192.
Ciągnięcie i klasy rozpoczyna się 23 lutego r. b.

CZYTELNIKU

250.000 PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH ZRZESZONYCH W 40 ZWIĄZKACH CENTRALNEJ KOMISJI POROZUMIEWAWCZEJ, rozumiejąc tę wielką prawdę, że obroną swych praw trzeba kierować własnymi rękami, założyło pismo

„DZIENNIK POWSZECHNY”

Zadaniem tego pisma jest obrona praw świata pracy.

„DZIENNIK POWSZECHNY” pracować chce dla ŚWIATA PRACY, chce każdemu czytającemu pracownikowi zastąpić wszystkie inne pisma, INFORMUJĄC SZYBKO, DOKŁADNIE I BEZSTRONNIE.

„DZIENNIK POWSZECHNY” przynosi codziennie szereg wiadomości z frontu walki o prawa dla świata pracy I WSZYSTKO TO, CO MOŻE INTERESOWAĆ KAŻDEGO INTELIGENTNEGO CZŁOWIEKA W POLSCE.

JASNYM JEST

że obecna zagadnienia zawodowo-gospodarcze nabrały wagi społeczno-politycznej,
że muszą być z tego stanowiska dyskutowane i omawiane,
że świat pracy musi mieć prasę nietylko zawodową,
że „Dziennik Powszechny” realizacji postulatów pracowniczych pragnie ideowo służyć i o nie bojować.

ZAPRENUMERUJ WIĘC „DZIENNIK POWSZECHNY” I INNYCH DO PRENUMERATY ZACHEĆJĄ.

Prenumerata miesięczna wraz z odnośnieniem do domu w Warszawie rano do godziny 7-ej, kosztuje zaledwie 8 groszy dziennie, 2 zł. miesięcznie.

Wydawnictwo „DZIENNIK POWSZECHNY”

Aleje Jerozolimskie 35 m. 13

Telefon 9.66.90

Warszawa

ZAMIAST ŻYCZEŃ ŚWIĄTECZNYCH I NOWOROCZNYCH

Zarząd Okręgowy Związku w Lublinie podaje do wiadomości, że zamiast życzeń Świątecznych i Noworocznych wpłacił w dniu 22 grudnia ub. r. sumę 10 zł. do Miejskowego Komitetu w Lublinie, na gwiazdkę dla dzieci bezrobotnych.

ZAMIANY

Kto z Kolegów asystentów zamieni okolicę podgórską Dyrekcji Lwowskiej na Przemysł. Zgłoszenia: poste restante Przemysł dla 2179.

Kto z Kolegów lub Koleżanek z Krakowa w 8 lub 7 grupie up. zamieni miejsce służbowe na Up. Biała Krakowska 1. Warunki według umowy. Zgłoszenia dla „Asystenta” poste restante Biała Krakowska.

Kto z Koleżanek lub Kolegów asystentów zechce zamienić miejsce służbowe na Garwolin. Zgłoszenia kierować Garwolin pod „zamiana” W. P.

Kto z Kolegów z urzędów Poznania zamieni miejsce służbowe na Grudziądz. Zgłoszenia kierować Jan Maliszewski, Jp. Grudziądz 1.

Herbata Meinla - to mocna herbata

Sz szczególnie polecamy:

**INDYJSKA SPECJALNA
INDYJSKA 1**

Warszawa, Marszałkowska 154
Konto P. K. O. 18814

„BACUTIL“

Towarzystwo-Przemysłowo-
Handlowe Spółka z o. o.

Société Industrielle et Commerciale à Responsabilité Limitée.

Industrie — a Handelsgesellschaft M. B. H.
Industrial et Trading Company LTD.
WARSZAWA, AL. NA SKARPIE 77
Centr. 572-58, telefon 578-62, 347-25

ODDZIAŁY: w Gdyni, Brodnicy n/Drw.
i Fabryka w Warszawie przy ul. Główny 18.
Produkcja: silbiminy, żelazny jedwabnej,
mączki pastowej organo-preparatów, lu-
szczy technicznej
Sortowanie i przerób szczytny, dostawa ar-
tykułów pomocniczych dla przemysłu kon-
serwowego, mięsnego

akumulatory

APARATY I URZĄDZENIA DLA TELETECHNIKI,
RADIOTECHNIKI I SYGNALIZACJI

WYKONYWA FIRMA

ZAKŁADY ELEKTRYCZNE

Inż. ST. JEZERSKI

Warszawa, Gęsta 16, — tel. 3-39-09

MIKROTELEFONY BAKELITOWE
OCHRONNIKI TELEFON.
PRZEŃOŚNIKI TELEFONICZNE

Produkcja:

URZĄDZENIA PROSTOWNIKOWE
URZĄDZENIA ZASILAJĄCE
SPRZĘT TELETECHNICZNY

Centrałne Biuro Sprzedaży Przewodów „CENTROPRZEWOD“

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

WARSZAWA, ul. Królewska 23.

Telefony: 340-31, 340-32, 340-33, 340-34.

Przewody izolowane

W WYKONANIU PRZEPIŃKOWYM OZNACZONE ŻOŁTĄ NITKĄ S. E. P.,
z następujących fabryk krajowych:

Fabryka Kabli i Drutu, Sp. z o. o. w Będzinie
Kabel Polski, S. A. w Bydgoszczy
Fabryka Kabli, Clement Zahn, Sp. z o. o. w Dziedzicach
Fabryka Kabli, S. A. w Krakowie
Polskie Fabryki Kabli i Walecownie Miedzi, S. A. w Ożarowie Warszawskim
Towarzystwo Przemysłowe „Kabel” S. A. w Warszawie
Warszawska Wytwórnia Kabli, S. A. w Warszawie

DZIAŁ ADRESOWO-BRANŻOWY

„POLSKA GOSPODARCZA”

TYGODNIK

Największe czasopismo ekonomiczne
w Polsce.

Warszawa, ul. Elektoralna 2
Ministerstwo Przemysłu i Handlu

Fabryka Drożdżowo-Gorzelnicza „HENRYKÓW”

WARSZAWA, ELEKTORALNA 5

DOM HANDLOWY D. M. SZERESZOWSKI

↓
ZAŁOŻONY W ROKU 1864
WARSZAWA,
ŻELAZNA BRAMA Nr. 1

STEINHAGEN i SAENGER

Fabryka papieru i celulozy
Spółka Akcyjna

WARSZAWA, ul. Smolna Nr. 17

CZĘSTOCHOWSKIE ZAKŁADY CHEMICZNE SP. AKC.

Warszawa, Piłsa XI Nr. 39 tel. 850-41

POLSKI ZWIĄZEK PRZEMYSŁOWCÓW METALOWYCH

WARSZAWA
ul. Marszałkowska 140
— Tel. 222-44 —

BROUN i ROWIŃSKI

FABRYKA WYROBÓW TRYKOTOWO
DZIANYCH i SZMUKLERSKICH
Warszawa, Leszno 78, tel. 11-12-81

„D A L”

Towarzystwo
Handlu Międzynarodowego
Spółka Akcyjna

Warszawa, Aleja na Skarpie Nr. 77,
telef. 6-23-04, 337-93, 278-46, 331-83.

PODZIĘKOWANIA

Składam tą drogą podziękowanie P. Naczelnikowi Upt. Wolkowsk 1, oraz Zarządowi Kola Miejskowego Związku Prac. Pocz. T. i T. za pamięć, objawy serdecznego współczucia i przyjęcie mi z pomocą materialną w okresie mego ciężkiego doświadczenia życiowego, w jakim znalazłam się po śmierci męża.

Konstancja Krugla z dziećmi
Wolkowsk.

Prezesowi Zarządu Okr. Związku Prac. Pocz. T. i T. w Katowicach, kol. Grzon-dzielowi, składam tą drogą podziękowanie za skuteczne poparcie mojej prośby odnoś-nie mego przeniesienia.

Sornowski Wiktor, asystent
Chorzów i.

Zarządowi Okręgowemu Związku Prac. Pocz. T. i T. w Poznaniu, a w szczególności Prezesowi tego Zarządu Kol. Antonie-mu Sasowi, składam gorące podziękowanie za daleko idącą pomoc i skuteczną a bezin-teresowną obronę przed Komisją Dyscypl. Klusak Czesław asystent, Poznań

Wszystkim Koleżankom i Kolegom oraz personelowi Urzędu Telef. w Wilnie, którzy okazali tyle współczucia, serca, ofiarności i brali udział w pogrzebie zmar-łego syna naszego ś. p. Yszydara Jana Ko-zielskiego, z całego zbolełego serca, skrom-nie tą drogą składamy podziękowanie oraz szczerze i serdeczne „Bóg Zapłać”.

Stroskani rodzice i rodzeństwo.

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

Dnia 21 stycznia 1939 r. zmarł nasz długoletni członek ś. p. Ludwik Stryszek, Naczelnik Urzędu Pocztowo - Telekomu-nikacyjnego Bydgoszcz 2, odznaczony sre-brnym Krzyżem Zasługi, prezes honorowy Kasy pogrzebowej Okręgu pomorskiego, współzałożyciel Związku na terenie Pom-orza. W zmarłym straciła organizacja dobrego związkowca, który radą Swą i pracą zdołał pozyskać serca wszystkich członków. Jako przełożony był zawsze wy-rzucniałym i sprawiedliwym, przez co zaskarbił sobie ogólny szacunek Swych podwładnych.

Cześć jego pamięć

MIRKOWSKA FABRYKA PAPIERU

— Spółka Akcyjna —

WARSZAWA
ul. Marszałkowska Nr. 94
— Telefon 815-28 —